

SustainChange -hankkeen podcast, jakso 1: Tervetuloa vastuullisuuden maailmaan

Hanna Tölli: Tervetuloa taklaamaan esteet menestyksen tieltä. Tässä podcast sarjassa käsittelemme yritysten kohtaamia vastuullisuuskysymyksiä. Podcast-sarja tuotetaan osana Centria ammattikorkeakoulun SustainChange hanketta, joka tarjoaa vastuullisuuskoulutusta Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan alueella toimiville mikro- ja PK-yrityksille. Tässä jaksossa tapaamme 4 vastuullisuusasioista hyvin perillä olevaa asiantuntijaa. Heillä jokaisella on oma osionsa myös tässä hankkeessa. Mun nimi on Hanna Tölli ja oon Centriasta ja myös mukana tässä hankkeessa. Ja tässä jaksossa mun tehtävänä on toimia vastuullisena juontajana. Lopussa voit arvioida onnistuiko se vai jäikö parannettavaa. Mutta esitellään nyt heti alkuun, ketä meitä on tässä jaksossa mukana. Mira Valkjärvi, toimit hankkeen projektipäällikkönä. Minkälainen tausta sulla on muuten tähän hankkeeseen?

Mira Valkjärvi: Kiitos Hanna. Olen Mira Valkjärvi ja tässä SustainChange -hankkeessa toimin projektipäällikkönä, mutta Centria-ammattikorkeakoulussa olen TKI-asiantuntija kemian ja biotalouden tiimissä. En tosiaan ole kemisti, vaan kauppatieteilijä ja syy miksi olen tänne tähän hankkeeseen ja sekä Centrialle päätynyt on se, että olen intoutunut kiertotalouden tutkija teen tällä hetkellä Turun yliopistossa väitöskirjaa kiertotalouden motivaatioihin ja strategioihin liittyen sekä olen epäonnistuneesti onnistunut yrittämään kin kerta talouden parissa ja jopa ennen sitä. Meillä on vähän kokemusta kertynyt myös markkinoinnin eri osa alueista eli tämmöinen moni moniosaaja ja vastuullisuudesta erityisesti intoutunut asiantuntija.

Hanna Tölli: Janne Peltoniemi, kiinnostaa kuulla, kuka on Janne Peltoniemi ja millä roolilla olet hankkeessa mukana?

Janne Peltoniemi: No niin hei vaan kaikille, nimi on Janne Peltoniemi ja toimin Centriassa liiketalouden yliopettajana ja pääpainona taloushallinto ja englanninkielisen BBA koulutuksen vetäminen. Ja taustassa minulla on laskentatoimi ja rahoitus. Että oon opiskellut ja väitellyt sieltä sittemmin digitaalisuutta ja toiminnanohjausjärjestelmiä tullut tähän mukaan sekä aikaisemmin tutkinut myös yritysten yhteiskuntavastuuta ja tässä projektissa tosiaan toimin taloudellisen vastuun asiantuntijana ja toki yhdessä muiden asiantuntijoiden kanssa mietitään näitä muitakin osa-alueita, mutta minulla itsellä tämä päävastuuna.

Hanna Tölli: Kiitos Janne ja tervetuloa. Ja sitten meillä on täällä Katja Viiliäinen-Tyni. Kerropa Katja itsestäsi ja mitä sinä teet Centriassa?

Katja Viiliäinen-Tyni: Hei kaikille. Mun nimi on Katja Viiliäinen-Tyni ja toimin liiketalouden lehtorina täällä meillä Centrialla. Neljättä vuotta on näissä tehtävissä toiminut ja tätä ennen olen sitten 20 vuotta ollut yritys-elämässä myynnin ja markkinoinnin tehtävissä. Tässä näin lyhyt esittely. Tervetuloa

centria
ammattikorkeakoulu

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Kokkola
Karleby

mukaan, mä tässä projektissa toimin tosiaan vastuullisen viestinnän asiantuntijana yhdessä Johanna Hallbäckin kanssa.

Hanna Tölli: Joo, ja sitten meillä onkin tosiaan täällä Johanna ja sulla on myös nämä viestintäasiat lähellä sydäntä. Mitä kaikkea muuta teet Centriassa ja mitä sun työnkuvaan Johanna kuuluu?

Johanna Hallbäck: No hei, mä oon tosiaan täällä Centrian liiketalouden yksikössä ja mun työhön kuuluu muun muassa opettaminen, ohjaus ja TKI-hankkeessa puuhailu. Mä valmennan tai opetan sekä tämmöisiä nuoria liiketaloutta opiskelevia, että jo työelämässä pitkään olleita henkilöitä, jotka haluaa syventää tän liiketalouden johtamisen osaamistaan työssäkäynnin ohella esimerkiksi ylemmän AMK-tutkinnon tai muun koulutuksen kautta. Ja mä opetan ja valmennan esimerkiksi markkinointiin yrittäjyyteen, strategiaan ja yrityksen kehittämiseen liittyviä aiheita ja myös tietysti vastuullisuuden aiheita ja lisäksi mä toimin tosiaan TKI-hankkeissa erityisesti vastuullisuuteen liittyvät projektit on päällimmäisenä. Mä oon koulutukseltani kauppatieteiden tohtori ja oon tehnyt paljon tutkimusta erityisesti yrittäjyydestä ja. Niin sanotusta startup-yrityksistä ja heidän kasvusta ja kansainvälistymisestä ja mä oon saanut olla mukana valmentamassa tämmöisiä globaaleja startup-yrityksiä heidän kasvun tiellä ja. Tämän lisäksi mä olen aina ollut kiinnostunut aiheista, kuten luonnon kunnioittaminen ja ihmisen hyvinvointi ja mun mielestä kaikessa liiketoiminnassa nämä asiat pitäisi tuoda tämän taloudellisen menestyksen rinnalle yhtä tärkeäksi tavoitteeksi. Ja kuten Katja tuossa jo sanoikin, niin tässä hankkeessa toimin erityisesti vastuullisuusviestinnän asiantuntijana.

Hanna Tölli: No niin kiitoksia ja pikkuhiljaa tän hankkeen aikana nää nimet ja äänet tulee sitten kaikille meille tutuksi. Yritykset kohtaavat vastuullisuushaasteita päivittäin. Puhutaan vihreästä siirtymästä, sosiaalisesta vastuusta, ympäristövastuusta. Taloudellisesta vastuusta, johtamisesta, työhyvinvoinnista ja niin edelleen. Termejä vilisee, ja vähemmästäkin sitä yrittäjä voi kokea olevansa yksin tai vähintäänkin eksesissä asioiden kanssa. Aiheen asiantuntijat Mira, Janne, Katja ja Johanna. Mitä vastuullisuus merkitsee teille? Onko tämä mörkö selitettävissä ja millä aseilla? Aloitapa vaikka sinä, Mira.

Mira Valkjärvi: Vastuullisuus minulle merkitsee hyvinvointia sen monilla osa-alueilla, mutta erityisesti luonnon ja meidän tän ympäristön kohdalta. Erityisesti kun on tämmöinen kiertotalousintoilija, ja näinkin sen näin, että me ihmiset ja yritykset, kaikki, jotka toimitaan tässä ympäristössä, niin me voidaan oppia hyvin paljon luonnolta ja luonnon eri näistä prosesseista ja se onkin se mitä haluan tuoda tästä vastuullisuudesta kaikille kaikille tietoon, että se ei olekaan mikään tämmöinen, pelottava ja ahdistava asia, vaan ihan looginen ja järkevää toimintaa jokapäiväisessä elämässä.

Hanna Tölli: No entäs Janne? Mitä vastuullisuus merkitsee sinulle?

Janne Peltoniemi: Joo, mä katson paljon vastuullisuutta tietenkin nyt taloudellisen vastuun kautta, joka on tätä mun omaa taustaa niin ehkä vähän niinku nykyaikana ja viime vuosina tai vuosikymmeninä on häirinnyt se, että yritykset ja varsinkin isot yritykset tavoittelee voittoa hyvin lyhytnäköisesti ja ajaututaan tämmöiseen kvartaalitalouteen eri tekijöiden seurauksena. Kun taas sitten parempi tapa olisi tehdä taloudesta niinku pitkäjänteistä sillä tavalla, että se arvonmuodostus olisi tosi pitkällä tähtäimellä tapahtuvaa. Eli meillä saattaa hyvin kilpistyä, että voiton tavoittelu ja ja

keskitytään esimerkiksi tuloslaskelmaan. Kun taas pitäisi ehkä keskittyä taseen kasvuun, jossa yrityksen arvo arvo sitten näkyy paremmin. Ja äästäänkin sellaiseen ehkä kulminaatiopisteeseen, että se vastuullisuus tuleekin sitten sieltä kannattavuuden näkökulmasta taloudessa, että se on kaikkien kannalta hyvä, jos yritykset on kannattavia. Ja toki se tarkoittaa myös sitä, että yrityksen täytyy tehdä voittoa, mutta samalla se yrityksen tulisi kasvattaa sitä tasettakin. Mutta meillä on tosiaan tää painopiste ehkä liikaa siellä tuloslaskelman puolella ja lyhyen tähtäimen tavoittelussa. Sitten tällaisia investointeja pitäisi myös uskaltaa tehdä vastuullisesti niinku pitkälle tulevaisuuteen ja vieläpä sillä tavalla, että ne ankkuroidaan vastuullisiin arvoihin, joita voidaan taloudellisesti mitata esimerkiksi kannattavuutta, maksuvalmiutta, vakavaraisuutta, kasvua. Kaikkiin näihin löytyy ihan konkreettisia ja fyysisiä mittareita. Ja sitten oikein pitkälle vietyinä, niin taloudellinen vastuu lähtee tällaisesta hyvästä bisneskulttuurista, jossa isommissa yrityksissä viitataan sitten enemmän niinku organisaatiokulttuuriin. Eli ehkä tälleen niin kun summattuna niin tää vastuullinen taloudellinen toiminta on tällaista ketterää. Puhutaan agile-taloudesta ja johdon ja strategian hyvästä harmoniasta. No nää termit on pikkaisen niinku isojen yritysten puolella mutta pienissä yrityksissä tää näkyy erityisesti riskienhallinnan ja henkilökohtaisten vastuullisten ominaisuuksien painostuksena ja PK- ja mikroyrityksissä vastuullisuus niin sanotusti henkilölistyy ja silloin henkilökohtaiset arvot peilautuu aika pitkälle myös yrityksen arvoihin. Eli se on tosi tärkeätä, että niin yrittäjä ja henkilönä erityisesti on vastuullinen ja hoitaa taloutta sen mukaan jatkuvasti kannattavasti ja varautuu myös sitten tulevaisuuden haasteellisiin aikoihin. Näin lyhyesti summaisin tätä talouden ja vähän laajemminkin sitä vastuullisuuteen lähestymistä.

Hanna Tölli: Kiitos Janne. Katja, Mitä vastuullisuus sun mielestä yrityksissä on ja miten kohdata niitä haasteita?

Katja Viiliäinen-Tyni: Ylipäättään jos kun kysyt tuota alussa, että miten se mörkö selätetään niin nykyaikana tai nykyään viestimisen vaikeus erityisesti vastuuasioissa tai vastuullisuuteen liittyvissä kysymyksissä on hyvin vaikeaa. Monta kertaa yrityksellä saattaa olla pelko siitä, että mitä voin viestiä ja kuinka voin viestiä, ettei se ensinnäkään ärsytä ketään tai ettei siitä tule sellaista viherpesumaista, valkopesumaista oloa muille. Niin tän näkisin, että tämä asia on se niin sanottu mörkö tässä viestinnässä. Mihin me pyritään sitten niitä vastauksia yhdessäkin hakemaan. Kuinka se voidaan selättää vastuullisuusmörkö? Minun mielestäni on tietysti vielä, jos erityisesti ajatellaan sitä viestinnän näkökulmaa, niin otetaan huomioon ne yrityksen arvot mitä me haluamme olla ja mitä meidän tulee viestiä ulospäin sekä millä tavalla me otamme sidosryhmät huomioon. Koska täytyy muistaa, että kaikissa viestinnässä ja erityisesti tulevaisuuksien tulee huomioida myöskin nämä kumppanit, joiden kanssa teet sitä yhteistyötä. Heillekin on samanlaisia kysymyksiä pohdittavana omassa yrityksessään, kuinka he toimivat vastuullisuuden nimissä ja kuinka he arvostavat sitten, että heidän sidosryhmät ja kumppanit on tavallaan sitoutuneet samoihin tavoitteisiin omassa yritystoiminnassa. Niin sikäli näkisin, että vastuullisuus, erityisesti siis yritysmaailmassa on sitä, että omat arvot viedään sen koko toiminnan keskiöön ja siitä lähdetään sitten viestimään tietyin keinoin. Riippuen tosiaan siitä onko halutaanko viestiä yrityksen keskiössä siitä, että meidän toiminnassa noudatetaan erityisesti taloudellista vastuuta, vastuullisuutta tai sitten sosiaalista vastuullisuutta tai vaikkapa ympäristövastuullisuutta. Mitkä ovat näistä kolmesta tai mahdollisesti jopa kaikista näistä kolmesta osa-alueesta ne keskeisimmät arvot, joihin meidän yritys haluaa sitoutua ja tätä kautta myös kuinka se tulee näkyväksi meidän toiminnassa. Eli lähtökohtaisesti se toiminta on juuri se millä tavalla tätä

vastuullisuutta voidaan tulevaisuudessa kehittää. Ei niinkään hienojen markkinointisloganien myötä, kuten monesti näkee, vaan kuinka minun toiminta on oikeasti vastuullisuuteen tähtäävää ja kuinka sitä osataan sitten viestiä ulospäin ja missä kanavissa. Näitä kysymyksiä tosiaan käydään siellä yksi sitten myöhemmässä vaiheessa läpi, että miten sitä möröstä päästään eroon että mikä siinä viestinnässä on tavallaan niin hankalaa ja kuinka se yhdessä sitten selätetään.

Hanna Tölli: Kiitos Katja eli tällaisia arjen tekoja eikä pelkkää sanahelinää. Sitten Johanna, millä aseilla sinä lähdet kohtaamaan vastuullisuus mörköjä tai mitä neuvoja antaisit yrityksille tähän?

Johanna Hallbäck: Joo mä oikeastaan jatkaisin vähän tuosta mitä Katja jutteli äsken. Eli ylipäättään mun mielestä vastuullisuus on ennen kaikkea sitä, että tuntee omat arvonsa ja toimii niiden mukaan eli sitoutuu niihin omiin arvoihin. Kun oikeastaan arvot kertoo siitä missä minä tai meidän yritys haluaa olla hyvä tai mitä me halutaan tehdä niin kun hyvin tai jopa niinku kiitettävästi. Eli mikä meille on tärkeää ja mitkä ydinperiaatteet me halutaan säilyttää kaikessa toiminnassa. Ja jos sä toimit arvojesi mukaan niin et voi mennä yrittäjänä tai ihmisenä kovin väärään. Ja eli tärkeää on se, että tuntee ne omat arvonsa ja sitoutuu niihin. Mutta ei ole helppo sitoutua omiin arvoihin, jos ne ei ole niin kun aidosti omaa kohtaisia. Eli vastuullisuus tarkoittaa mulle sitä, että tiedän mitkä ne mun arvot on ja toimi niiden mukaisesti ja vastuullisuus ei ole siis semmoinen yksi arvo muiden joukossa. Jos miettii yrittäjä niin se ei mun mielestä ole yksi arvo muiden joukossa, vaan se on ikään kuin sellainen kattoarvo eli semmoinen metatason arvo. Se tarkoittaa sitä, että sitoudun niihin mun omiin arvoihin. Toinen seikka, jonka tässä mä haluaisin tuoda esille, liittyy just tähän vastuullisuusviestintään ja se nähdään mun mielestä usein erityisesti pienissä yrityksissä melko kapeasti markkinointina. Mikä voi tarkoittaa siis sitä, että tuodaan omat vastuullisuusteot ja tai tavoitteet tiedoksi asiakkaille esimerkiksi mainonnan ja muun viestinnän keinoin. Vaikkapa somekanavissa ja tällöin helposti törmääkin siihen mörköön nimeltä viherpesu. Pienet yritykset siis arastelee vastuullisuuteen liittyvää viestintää, koska pelkää reaktioita tai mainehaittoja, mikäli tää viesti tulkitaan väärin tai liioitteluksi. Tai mikäli sieltä löytyykin joku aukko. Mutta mun mielestä vastuullisuusviestintä on paljon muutakin ja se on ennen kaikkea vuoropuhelua yrityksen kaikkien sidosryhmien kanssa. Eli vuoropuhelua paitsi asiakkaiden, myös muiden sidosryhmien, kuten vaikkapa omistajien, henkilöstön rahoittajien, alihankkijoiden, jakelijoiden ja median kanssa ja tämän niinku vuoropuhelun kautta luodaan yksi sitä vastuullisuutta ja luodaan yhdessä tavoitteita meidän yritykselle. Ja tää vuoropuhelu pitäisi olla sellaista jatkuvaa, jotta me tiedetään mitä meiltä odotetaan ja mikä meille on tärkeää, kun me yrityksenä kehitetään toimintaa kohti vastuullisuutta. Ja kun tää viestintä nähdäänkin tästä näkökulmasta eikä niinkään markkinointina, eli kun se nähdään tästä vuoropuhelun näkökulmasta, niin tuo viherpesun pelko ei enää ole siinä keskiössä. Ja jälleen kun tämä vuoropuhelu mitä me käydään, on meidän arvojen mukaista, niin tuo viherpesun mörkö kutistuu yhä pienemmäksi. Vastuullisuusviestintä paitsi auttaa kertomaan eli markkinoimaan meidän tekoja, niin myös luomaan tavoitteita ja tekoja yhdessä kaikkien näiden sidosryhmien kanssa ja heidän odotukset huomioiden ja se vastuullisuusviestintä ja sidosryhmän vuoropuheluun avainasemassa, kun me toteutetaan niitä meidän tekoja eli siinä hetkessä, kun me kääritään hihat ja ruvetaan hommiin niin sisäinen viestintä henkilöstön kanssa kun ulkoinen viestintä eri sidosryhmien kanssa on olennaista. Ja tällä tarkoitan myös asiakkaita eli asiakkaat tulee ottaa mukaan ikään kuin siihen matkaan kohti vastuullisempaa tulevaisuutta ja heille voi antaa roolin siinä eli he ovat meidän niin kuin kanssakulkijoita. Nämä asiat ehkä haluaisin tässä

kohtaa tuoda esille ja toivottavasti sitten myöhemmin siellä projektissa päästään näitä käsittelemään lisää.

Hanna Tölli: Joo, kiitos Johanna ja muutkin. Tuossa itsellä tuli semmoinen mieleen lause viime viikolta kun kuuli, että vastuullisuus on arvojen arvo eli siitä lähtökohdasta sitten lähdetään pureutumaan tähän hankkeeseen teidän yrittäjien kanssa myöhemmin. Tässä podcastissa vieraina olivat asiantuntijat:

Janne Peltoniemi: Janne peltoniemi.

Katja Viiliäinen-Tyni: Katja Viiliäinen-Tyni.

Johanna Hallbäck: Johanna Hallbäck.

Mira Valkjärvi: Ja minä Mira Valkjärvi.

Hanna Tölli: Ja minä olen Hanna Tölli. Tämä podcast on tuotettu SustainChange-hankkeen aikana, jonka rahoittajana toimivat Euroopan sosiaalirahasto, Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä Kokkolan kaupunki. Yrittäjä, liity edelläkävijöiden joukkoon!